

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . . . 100 Lei
Pe jumătate de an . . . . . 50 Lei

Apare odată în săptămână: Duminica.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Strada Eminescu N-rul 18.
Telefon pentru oraș și județ: 266.

„Înapoi la Hristos!..“

— dela baptism la ortodoxie —

Adânc pătrunzătoare scenă de trecere dela rătăcirea bapustră la sînul bisericii ortodoxe, a avut loc în zilele trecute în comuna noastră Micălaca.

Cazul este, pe cât de emoționat pentru ori-care suflet creștinesc, pe atât de semnificativ, în ce privește rătăcirea baptistă.

O mamă cu fica sa de 16 ani, se prezintă — luna trecută — înaintea subsemnatului preot declarând, că fiica-sa nu este botezată, deoarece atât ea, cât și soțul ei aparțineau sectei baptiste. Păcatele și nenorocul meu — spunea mama cu duiosie — m'au făcut să urmez nefericitului meu soț, care după-ce s'a lăpădat credința străbună făcându-se „predicator baptist, parcă D-zeu i-a luat și toate simțurile bune. Cum treceau anii — umblând din sat în sat și predicând evanghelia“ — s'a înstrăinat tot mai mult de casa și familia sa, până-ce la urmă m'a părăsit cu totul, așa, că și pe această fetiță n'a văzut-o mai bine de zece ori. Acum încă umblă din sat în sat, dar nu „predicând“ ci ca vai de el, perdut și părăsit de oameni și de D-zeu.

Am venit părinte — spunea mai departe — să te rog să botezi pe fica mea în legea lui Hristos!

În vreme-ce vorbea mamă-sa, fetița ei cu ochii mari și blânzi privea la Crucea Mântuitorului, așezată pe o masă în odala mea de lucru....

Peste câteva zile Măria David — făcând mărturisirea credinței — s'a botezat într'u Hristos, alegându-și de nașe pe soția mea și luând în botez numele celei mai fericite femei din lume....

În ziua de 8 Noembrie pe când în satul Micălaca — pe lângă toate protestările subsemnatului, — pe seama a-lor 35 suflete de

baptiști, se inaugura nou zidita „casă de adunare“, în sf-ta biserică, Maria David fericită, cu zâmbet de mulțumire pe buze își serbează cununia sa cu un fiu al bisericii noastre Gheorghe Martinesc din Cuvin.

În fața numerosului public din s. biserică la finea actului cununiei, parcă îndemnat de niște șoapte divine, iau cuvântul adresându-mă mirilor și ascultătorilor din sf. biserică.

Simțiam cum glasul îmi tremură, simțeam însă și aceea, că fiecare cuvânt rostit era cuvântul despocat din sufletul meu de pastor sufietesc, care se bucura de această singură, mai mult decât de „cele nouăzeci și nouă“....

Emoția sfântă de care eram cuprins — arătând în cuvântarea mea, cum această ființă era să fie jertfa nevinovată a rătăcirii baptiste — simțeam, că am transpus-o cu desăvârșire în sufletul auditorilor mei, cari, fără deosebire, vărsau lacrimi, lacrimi duiosase, lacrimi de bucurie de-opotrivă.

În douăzeci de ani de păstorie — poate niciodată — n'am simțit atât de mult puterea magică a cuvintelor: „Câți în Hristos v'a-ți botezat, în Hristos v'ați și îmbrăcat!“ — ca și acum la botezul acestei ființe care s'a întors „înapoi la Hristos!“ — Poate niciodată, n'am fost pătruns mai adânc de sentimentul învingerii asupra dușmanilor bisericii mele, ca la această cununie, săvârșită tocmai atunci, când o mână de rătăciți inaugura un cuib al rezvrățitorilor în potriva Crucii Mântuitorului.

Ca fulgerul s'a răspândit între ei, în mijlocul serbării lor, — la care, un predicator baptist vorbea ungurește — vestea celor petrecute în sf. biserică, vestejind cu desăvârșire acțiunea lor de propagandă.

După mărturisirea credincioșilor noștri mai bătrâni, niciodată în sf. biserică de aici, nu s'au petrecut asemenea scene de emoții sfinte ca din prilejul acestei întoarceri la sf. biserică. Iar eu însu-mi cred, că niciodată n'am înțeles mai profund ca din acest prilej lupta

aprigă ce-o duce Preasfinția Sa Părintele și Episcopul nostru Grigorie, în potruva sectarilor chemându-și turma cu glasul ce resonă adânc în suflete: „Veniți la Hristos!...”

Micălaca, la 8 XI 1926.

Ioan I. Ardelean.
Preot.

Vizitații canonice în protopiatul B.-Comloș.

E o plăcere să vizitezi comunele din protopiatul B. Comloș. Comune puternice, bine organizate, curate cu credincioși și gincioși, materialicește bine situați, buni carturari și buni gospodari. Dacă le știi vorbi la inimă, se însuflețesc și jertfesc bucuroși pentru tot ce este bun și frumos. De altă parte însă e obositor să cutreeri aceste comune, cari pe lângă aceea, că sunt la o mare depărtare unele de altele, sunt amestecate cu comune minoritare, îndeosebi svăbești.

Preasfințitul și neobositul nostru Episcop, Dr. Grigorie Gh. Comșa a plecat dela reședință cu automobilul, Sâmbătă dimineața, în 6 Noembrie a. c. la orele 9 însoțit de consilierul referent Mihaiu Păcățian și protodiaconul referent Ioan Cioara.

La orele 11 a. m. am sosit la B. Comloș.

În această zi am fost oaspeții distinșului protopop tractual Dr. Ștefan Cirolănu.

După masă la orele 4. Prea Sf. Sa, însoțit de suita Sa și de protopopul tractual a vizitat pichetul Constanța dela frontiera Jugoslaviei. S'au distribuit broșuri soldaților spre marea lor bucurie.

O graniță mai imposibilă decât aceea, care desparte în două mândrul nostru Banat — nici nu se poate înch-pui.

Seara părintele protopop a dat o cină în onoarea Pr. S. Sale fiind invitați pe lângă suita Pr. Sf. Sale și preoții locali: Vasile Medrea și Sever Sebeșan.

Această armonie îmbucurătoare ce există între vrednicul șef tractual și bunii săi preoți, de sigur va contribui mult la întărirea și înflorirea bisericii din B. Comloș.

În cursul unei renumite cor bisericesc din B.-Comloș a dat o serenadă Pr. Sf. Sale.

Duminecă dimineața la orele 8 plecăm la Checea română. La hotar ne asteaptă 36 trăsuri cu 32 călăreți în costume naționale. Pr. Sf. Sa e întâmpinat de primpretorele Vincențiu Petru din Jimbolea în numele administrației. De față sunt notarul Gheorghe Todan în fruntea consiliului comunal din Checea română și notarul Mihaiu Serdineanțu în fruntea consiliului comunal din Checea croată.

La intrare în comuna Pr. Sf. Sa e întâmpinat de notarul comunal Gheorghe Todan cu primarul Checei române Gavril Itineanțu și o numeroasă mulțime de credincioși. În comună sunt 2 porți triumfale frumoase.

Comuna întreagă îmbrăcase haină de sărbătoare. Întrăm în comună în sunetul clopotelor și a treascotelor. Poporul cu capetele descoperite aclamă respectuos pe înaltul oaspe.

La orele 10 a. m. Pr. Sf. Sa este condus în procesiune dela locuința înimosului și vrednicului preot Atanase Todan la sf. biserică de: M. Păcățian consilier refer., Ioan Cioara protodiacon și preoții: Vasile Medrea, Leon Blaga, Grigorie Vermeșan, Iustin Bojescu și Aurel Dan.

Serviciul sf. liturghii este oficiat de Pr. S. Sa cu un fast impunător asistat de susnumiții și de protopopul tractual.

Răspunsurile la serviciul divin au fost date de corul vocal condus cu multă dibăcie de simpaticul și zelosul conducător, notarul comunal, dl Gheorghe Toan.

Biserica din Checea e înaltă, spațioasă, bine îngrijită și asărtată bogat; are aspectul unei frumoase biserici catedrale și e ticsită de popor.

La Priceasa părintele Atanase Todan pășind înaintea sf. Altar, face un scurt raport despre starea religioasă morală și culturală a credincioșilor săi și a parohiei, care progresează frumos. Checea la anul 1872 se desparte, ca prima parohie în mitropolie de către Sârbi. Tot ce este în biserică s'a făcut prin jertfa poporului.

Sfârșind părintele Todan cu raportul său, Pr. Sf. Sa ține o magistrală cuvântare vorbind poporului cu exemple practice și frumoase despre judecată cea din urmă. Pr. Sf. Sa. este călduros ovaționat de asistență.

La sfârșitul serviciului divin se împart credincioșilor broșuri de conținut religios moral.

Urmează recepțiile la locuința părintelui At. Todan, se prezintă următorii: comitetul parohial ortom; comitetul bisericii sârbe în frunte cu preotul Obercnezovici; comitetul bisericii romano catolice în frunte cu președintele Voichița; consiliul comunal în frunte cu notarul Gheorghe Todan; consiliul comunal din Checea croată în frunte cu notarul Mihaiu Serdineanțu.

Banchetul s'a ținut în frumoasa casă națională zidită prin osârdia părintelui At. Todan. Se țin toasturi în onoarea Pr. Sf. Sale, a suitei sale, a administrației locale, a primpreturii și a învățătorimii. Părintele protopop tractual în vorbirea sa accentuează, că Pr. Sf. Sa a cucerit sufletul bănațenilor prin activitatea-i frumoasă.

După masă se face vecernic în biserică sârbească, unde preotul sârb Obercnezovici îl salută românește pe Pr. Sf. Sa. După ce preotul rostește ectenia mare, Pr. Sf. Sa răspunde în biserică ticsită de poporul sârbesc, accentuând că ambele biserici au să meargă aceiași cale care duce la Hristos.

Urmează vizitele pe la intelectualii din comună și la poporeni bogați și săraci, fără deosebire. Întrând la o văduvă săracă cu copii, i-a dăruit 1000 lei ajutor, ceea ce a făcut o impresiune foarte adâncă asupra poporului.

Seara se ia cină în casa ospitalieră a părintelui At. Todan.

În cursul cinei corul bis. condus de notarul Gh. Todan a dat o serenadă P. Sf. Sale.

Luni dimineața la orele 8 plecarea la Pustiniș. Până la hotar ne petrec Checenii. La hotar Pr. Sf. Sa e întâmpinat de primpretorul plasei, Dr. Ioan Mezin cu 60 călăreți și cu tot atâtea trăsuri. Dl primpretor bineventează pe Pr. Sf. Sa în o frumoasă și inimoasă vorbire, pe care o publicăm aici, precum urmează: „Prea sfințite Părinte! Autoritățile administrative din această plasă împreună cu cele comunale din *Pustiniș* Vă întâmpinăm prin rostul cuvintelor mele cu: „Un sincer bine ați venit! Inimile noastre saltă de bucurie văzându-Vă Preasfințite că ați oboșit și până la noi pe aceste de Dumnezeu binecuvântate, dar de actualele împrejurări mult încercate meleaguri ale frontierii de vest a scumpei noastre Românie, să ne întăriți în credința noastră strămoșească ortodoxă română prin actul sfințirii bisericii care-l veți săvârși astăzi îndreptând pe rătăciți și mângâiând pe cei neputincioși și nevoși. Vă asigurăm Preasfințite Părinte, că nu numai cu această ocazie solemnă, ci în totdeauna Vă vom da tot concursul nostru în această chemare apostolică a Preasf. Voastre pe cât de strălucită pe atât de grea, pe care dorim să o îndeplinim ca și în timpurile de față tot așa și în viitor încă mulți ani cu aceeași tărie și energie sufletească spre înflorirea bisericii și binele patriei noastre. În această fermă convingere a noastră, Vă zicem din tot sufletul și cugetul nostru: „Întru mulți ani Stăpânel“ Ultimele cuvinte sunt acoperite de urale.

P. S. Sa adânc emoționat mulțumește D-lui primpretor și poporul adunat pentru această caldă și impozantă manifestare de dragoste și binecuvintează.

P. S. Sa descinde în casa părintelui Aurel Dan, de unde este condus în procesiune la sf. biserică de: Mihailu Păcățian consilier refer., Ioan Cioara protodiacon și de următorii preoți: Atanasie Todan, Ioan Bojescu, Leon Blăga, Grigorie Vermesan, Vasile Medrea și Aurel Dan. La plecarea dela locuință, P. S. Sa e întâmpinat de două orfane, cari îi ofer un frumos buchet de flori; iar pe drum trei fetițe presară cu flori cale P. S. Sale până la sf. biserică.

Serviciul divin este oficiat de P. S. Sa asistat de toți preoții de mai sus și de protopopul tractual Dr. Ștefan Cioroian. Sf. biserică înțesată de public.

La Priceasră părintele local Aurel Dan, — mulțumind P. S. Sale în numele său și al poporului pentru deosebita bucurie și mângâiere sufletească ce le-a cauzat prin sfințirea bisericii, și dorindu-l mulți fericiți ani, — face o dare de seamă asupra situației parohiei din Pustiniș. Din acest raport am aflat, că zidirea sf. bisericii a costat două milioane lei; din cari un milion și două sute de mii s'au acoperit din dărnicia poporului; iar restul din ajutorul dat cu largă inimă și multă bunăvoință de Prefectura județului, și

de conducerea plasei și a comunei politice. Primpretorul Dr. Ioan Mezin a donat un frumos și prețios baldachin; primarul comunei Savulescu a donat două sfeșnice mari; iar corul vocal a donat un policandru. Parohia Pustiniș abia numără 750 suflete ortodoxe române; situația materială a credincioșilor nu e prea splendidă; și cu toate acestea acest brav și blând popor s'a întrecut pe sine prin jertfa adusă pentru ridicarea unei biserici mari, înalte și frumoase, care va vesti cu tărie generațiilor viitoare, ce poate face credința și dragatea sinceră și curată către Dumnezeu și către deaproapele. Părintele Aurel Dan sfârșește cerând binecuvântarea P. S. Sale asupra comunei.

Urmează admirabila vorbire a P. S. Sale tălcuind înțelesul sfințirii sf. bisericii și rolul bisericii, care face o adâncă impresiune asupra asistenței.

La sfârșitul serviciului divin se împart broșuri credincioșilor.

Bine înțeles, că 100 — 150 broșuri câte se împart cu ocaziunea vizitațiilor canonice nu pot satisface trebuințele sufletești ale tuturor credincioșilor dintr'o comună. De aceea ar fi de dorit, ca în bugetul fiecărei parohii să se iele o sumă corăspunzătoare pentru a se procura și împărți gratuit an de an broșuri de conținut religios moral și cultural.

Urmează recepțiile în locuința părintelui A. Dan și banchetul în sala de învățământ. La banchet vorbess: Dr. Ioan Mezin și preotul local A. Dan pentru P. S. Sa, Protopopul Dr. Ștefan Cioroian pentru autoritățile civile și pentru poporul din Pustiniș. Preotul At. Todan pentru consilierul ref. Mihailu Păcățianu, și protodiaconul Ioan Cioara. Inv. director Miclea pentru preoți, cari au slujit la actul sfințirii bisericii.

De aici în urale neconținute ne luăm drumul în spre comuna Pobda.

La hotarul comunei Uloara P. S. Sa e întâmpinat de întreg consiliul comunal în frunte cu notarul Iuliu Barbulescu. Trăsuri și un banderiu ne conduc în comună; unde ne așteaptă o mulțime mare de popor cu preotul rom.-cat. Iosif Ban, care salută pe P. S. Sa în mijlocul comunei încunjurat de tot, ce are comuna mai ales: cor, muzică, pompieri.

Nemșii de aici ne petrec până la hotarul Ceneului. Aici la hotar ne întâmpină secretarul preturei din Jimbolea, Bajza, primarul comunei nemșești din Ceneiu, Ioan Engelman și primarul comunei sârbești Cîrin Gioca. Cu trăsuri și banderiu suntem duși în mijlocul orașelului, unde P. S. Sa e întâmpinat de o mare mulțime de popor salutând pe P. S. Sa preotul rom.-cat. Imre Densch. Într'o trăsură cu 4 cai albi P. S. Sa a fost dus la biserică sârbească din Ceneiu, unde ne întâmpină sârbii cu preotul lor Cristofor Koity. Se rostește o ectenie în sănătatea Episcopului Grigorie. P. S. Sa le răspunde românește. Biserica înțesată de popor. Sârbii ne conduc până la hotarul Pobzii.

La hotar ne primește un frumos banderiu cu foarte multe trăsuri. Satul e admirabil decorat cu cele mai frumoase chilisnuri bănașene. Biserica ticsită de popor. Corul îl conduce învățătorul Stache Ghergha. Se oficiază serviciul vecerniei. Preotul Iustin Bojescu face o dare de seamă despre starea parohiei. P. S. Sa în o liniște mare vorbește despre Ingeri. Această predică iscusită este ascultată cu mare evlavie și atenție.

Dupăce luăm o gustare în casa preotului Iustin Bojescu, ne îndreptăm spre B.-Comloș, unde sosim cu automobilul la orele 9 și jumătate seara.

Suntem oaspeții părintelui protopop tractual, Dr Ștefan Cioroian, care și el și Prea Onor. Doamna Protopopeasă și-ar da toată silința ca să ne simțim bine în casa lor ospitalieră.

Marti, P. S. Sa cu suita, s'a înapoiat la reședință, bucurăși de cele văzute în comunele vizitate; dar obosiți de drumul lung și de senturăturile de automobil pe drumurile deteriorate ale județului Timiș-Torontal.

Cel mai mare dușman al Omului.

Venim în ajutorul preoțimei noastre cu publicarea acestui articol despre flagelul beției, eșit di peana marelui nostru scriitor Mihai Sadoveanu:

Care să fie cel mai mare dușman al omului?

— Moartea, ar răspunde cineva, căci nu caută nici dreptate, nici binele; n'alege nici bogat, nici sărac, nici tânăr nici bătrân, intră și'n palat și'n bordei, ia copilului maica și fratelul sora; și în fața ei omul e mișel și fără putere ca cel din urmă vierme.

Cu toate acestea nu-i moartea cel mai mare dușman al omului, căci cătră ea sântem datorii cu toții și cată s'o aștepti în fiecare ceas; căci Dumnezeu a rânduit-o și e în firea tuturor celor pământești. Tărăna suntem și în țărăna avem a ne întoarce, cum spun cârțile, Dacă ne-am făcut în această viață datoria și am fost drepti și fără răutate, putem s'o așteptăm împăcați, căci atunci vine ca o izbăvire de bătrâneți și suferinți, deschizându-ne un liman mai liniștit decât pământul.

— Atunci dușmanii cei mai răi ar fi apa care înecă și focul care arde.

Nici apa, nici focul nu sunt dușmanii cei mai mari ai omului; căci apa trece și focul se stinge. Și unde a pusit apa și focul vine mâna omului și drege iar. Ridică iar casele și saraturile și au hârnicie până la foc pagubele. Vrednicia biruiește și foc și apă:

— Dacă nu-s focul și apa dușmanii, spune altul atunci de bună seamă-s hoții, căci hoții n'au teamă și suflet, pradă și ucid, iau pe nedrept și varsă sânge și oamenii muncitori și cinstiți se află în mare suferință din partea lor!

Totuși nici ei nu ne sânt cei mai răi dușmani. Căci hoțul e nenorocit ca fiara și de multe ori din nevoie răpește. Și mai mult suferă el decât noi, căci nu cunoaște stare de pace și odihnă; și la urmă vânătorii îl vânează și-l prind și-și plătește faptele în grele pedepse și'n munci silnice. Și viața și rânduiala n'o tulbură multă vreme.

— Atunci rășbolul.

Nici rășbolul, căci trece și el ca cele trecătoare; și unde a fost moarte vine viață; unde a fost rășipă vin cei harnici și adună; unde sunt ruini, cei buni clădesc, și nu rămâne din el decât o amintire jalnică pentru oamenii cari au suferit și o faimă deșartă pentru împărați. Iar când rășbolul e apărare a dreptului oamenilor și a pământului lor, atunci e o nevoie și nu se poate să nu-l primești.

— Dacă nu-i nici rășbolul, atunci vor fi fiind dușmanii, slujbașii necinstiți și deputații mincinoși.

Nici asta nu-i. Căci slujbașul necinstit își primește plata faptelor lui, fie dela Dumnezeu, fie dela cei mari. Și cât a umblat în răutăți și silă, nimic nu-i folosește, căci la urmă plătește dajdia morții; și în ceasul cel de apoi, pedeapsa lui e mai cruntă decât tot răul pe care l-a putut săvârși. Iar averea pe care a strâns-o e blăstăm și nimic nu înseamnă, căci mai de folos pentru sufletul lui ar fi fost să-și agonisească fapte bune... Cât despre deputații mincinoși, ei mai degrabă sânt dușmanii lor îșiși, căci minciuna, deși sparge și casa de piatră, nici nu te încălzește, nici nu te îndulcește, și ce ai clădit pe minciună ai clădit pe nisip: vin vânturile și valurile și sfarmă. Și pe deputatul mincinos l-ai însemnat cu pecete și-l cunoști când vine de al doilea, — și a doua oară nu te mai poate înșela.

Este pe lumea asta un dușman mai primejdios decât toți aceștia la un loc, — căci vine ca viclenie și cu duhul blândetii, și ti-se pare prieten și binevoitor și el te surpă și te omoară. Impotriva lui n'al părere, căci nu-i ființă și patimele tale se întovărășesc cu el. Ti-se pare că-ți dă toata bucurile și el te pradă de tot ce ai. Ba te face să dai și altuia, să prăzi și să-i dai, crezând că faci bine. Și venind cu față prietenească, te face dușman prietenilor. Și sop-tindu-ți cuvânt dulce, te desparte de soțul pe care l-ai iubit. Și aducându-ți nălucați fericite, te lasă gol și sarbăd și cel mai ticalos dintre ființele de pe pământ.

Dușmanul acesta îi rachiul.

M. Sadoveanu.

Datoria vieții noastre.

(Munca și Rugăciunea)

Creat pentru eternitate și destinat nemuririi, omul oscilează pururea între cei doi poli contrari ai vieții: bine și rău, lumină și întunec. Atras sau respins de o parte, amăgit sau desamăgit de alta, aleargă

neodîhnit pe câmpul întins al vieții, pentruca să-și cucerească idealul ce-l urmărește: dorul de cunoașterea și setea de fericire. Odată ispitit și răciit pe căi încalcite, altădată desorientat și aproape înfrânt în lipsă de rezultate multumitoare, e de multe ori înclinat să renunțe la bucuria de a trăi. La ce să trăește o viață amară pe scena unei lumi pe care n'o cunoști: nu cunoști nici plesa, nici pe autor, nu poți fi nici actor nici spectator, nu-ți știi nici rolul și n'ai nici suflor, atunci mai bine nimic, sau în cazul cel mai bun dai frâu liber pornirilor rele, până la istovire. Dar acesta e glas de negațiune și inerție, prin urmare de pasi-vitate și ruină.

Experiența și înțelepciunea de Sus ne învață că *viața este acțiune și luptă pentru triumf*; — este torent care curge în valuri nestăvilite și furtună care se deslănțuiește peste întreg cuprinsul cosmosului. În fața ei omul are o singură datorie: să reziste și să înfrunte. După cum stâncă sfarmă potopul de valuri cari o atacă și după cum stejarul înfruntă cu putere urgia vânturilor, tunetelor și trăznetelor cari vin peste el — tot așa și omul în fața asalturilor vieții trebuie să fie granit care sfarmă și stejar care înfruntă. Aceasta este latura activă a vieții, latură care-si are expresia cea mai autentică în *muncă*.

Pe lângă acțiune însă viața mai are un aspect tot atât de important, este *viața de meditație contemplativă*. Scena evanghelică cu Marta și Maria are cel mai profund și mai semnificativ înțeles. O mașină nu poate funcționa ad infinitum fără repaos, precum nici o bancă nu poate să-și facă budgetul anului viitor până ce nu și-a revizuit cheltuielile și venetele anului trecut. Omul de asemenea nu poate călători pe un drum lung, fără de popasuri. Facem popasuri pe drumurile noastre de comunicație, dar trebuie negreșit să facem popasuri și în viață.

De vorbă cu noi înșine și cu eternitatea, cu cele mai intime vibrații ale inimii și conștiinței noastre și cu misterul care ne înconjoară și ne domină, — iată conținutul vieții meditativ-contemplative.

În atitudine de smerenie ne străduim ca să des-tăinuim și tălcuim sensul și problemele vieții și ale nemuririi, ale vremelnice și ale vecinice. Dar cum aceste probleme ne apar din ce în ce parcă mai mari și mai neînțelese, (numărul luminilor ce le-a câștigat omenirea, înmulțesc numărul și însemnătatea problemelor irezolvabile: Ch. Wagner) ghenunchii ni se îndoaie sub povara evlaviei și începem a ne ruga.

Ne rugăm pentruca să ne clarificăm și precizăm concepțiile de viață spirituală și să ne îmblânzim instinctele de viață animală — și *muncim* pentru ca să ne împlinim obligațiile și răspunderile ce le avem în fața noastră și a fraților noștri. În felul acesta *viața în plenitudinea ei este în funcție de acțiune și contemplațiune, de muncă și rugăciune*.

Binecuvântat este colțul acela de pământ, care are cât mai mulți oameni muncitori în superiorul în-

teles al cuvântului și oameni cari se roagă și se închină în duh și adevăr, pentru că *binecuvântat este rodul muncii constructive, ca și a rugăciunii curate*.

Munca rodește vigoare, bunăstare și tărie de caracter în viață, rugăciunea ne astămpără elanul aspirațiilor către fericire: ne întărește în credință, ne mângăie în speranțe, creează sacrificiul, care ne îndumnezește și trezește iubirea, care ne sfințește viața. În muncă ne cunoaștem ce putem, iar în rugăciune ne examinăm spiritul în care muncim. Munca este *rugăciune în fapte*, prin urmare echilibru trupesc, rugăciunea este muncă în duh și adevăr, prin urmare echilibru sufletesc, ambele necesare pentru înfrumusețarea și împăcarea vieții noastre terestre. Armonia muncii și armonia rugăciunii implicit formează simfonia armonică a vieții, elementul substanțial și esențial al traiului în plin.

* * *

Dar după considerațiunile de ordin ideologic, rămăi totdeauna cu realitatea în față, care îți oferă toate motivele ca să afirme sus și tare că: *iadu-l pe pământ*. (Și concluziile pesimiste nu sunt totdeauna specialitatea sufletelor slabe, după cum și optimismul poate fi destule ori meseria celor mai tari naiv-superficiali)

Datoria muncii răbdătoare și creatoare și inspi-rația rugăciunii izbăvitoare este o pasăre rară (fac abstracție de muncitorii cu brațele; plugarii și industriași). Doar anonimii, cei dela răsărit și dela apus, mulțimile și indivizii izolați, — cari trăesc în umbră — mai emanează energia mântuitoare, grație căreia suntem cruțați de catastrofele cari ne pândesc patimile și păcatele. Incolo „fii împărăției“, cel cu răspunderi și obligații sunt de cele mai multe ori trădători prin fapte a idealului ce-l reprezintă prin grai viu sau în scris.

În loc de mucenici și apostoli ai muncii făcute cu *sinceritate și în tăcere* și a rugăciunii tainice, sfinte și limpede ca și apa de izvor, preferim trândăvia dulceagă și somnolentă.

Uitam prea des poveștele Scripturii sfinte, cari în graiul lor ne îndeamnă ca *neîncetat să ne rugăm* (I. total: 5,17) și *să priveghiem, ca să nu cădem în ispită*, pentru că duhul este osârduitor, iar trupul nepunctuos (Mat: 26,41). Proverbul înțeleptului Solomon: „*căile celor lenși sunt așternute cu spini, iar a celor harnici sunt netede*“ (Pilde: 15,20) precum și alte multe strigăte de memento, nu le mai auzim, — sunt „toacă la urechea surdului“. Ne place mai mult comoditatea: „*hiare rele și pânțele lenșe*“ (Tit: 1,12). Este esplan-bilă deci criza de viață și anemia de bunăstare și spir-it de jertfă prin care trecem.

Dar una știm: Idolii prin definiție sunt morți; Avem nădejdea, certitudinea chiar, că stărpiciunile tot-deauna își găsesc sfârșitul în propriile lor cuiburi și pe dărâmaturi se va creea o nouă viață, mai intență, mai vie și mai activă.

Până atunci rugăm pe Părintele luminilor pururea fiitoare să sălăștuească în noi conștiința datoriei ce o avem în fața vieții și a Imperativelor ei, binecuvântându-ne cu duhul muncii acum și cu duhul rugăciunii și acum și pururea. Ostași bine înarmați cu aceste puteri neînvins și neîvingibile, nu vom mai rătăci între răi și iad, ci neînfricați vom pași înainte, știind și cunoscând că *a trăi însemnă a munci și a ne ruga.*

Muncește și te roagă așa cum te învață și te orientează legea evanghelică, eterna lege a vieții: *înbirea și vei fi fericit.*

Ilarion V. Felea
absolvent al Acad. teologice Sibiu.

M. S. Regina MĂRIA și mulțimea.

„The New-York Evening Journal” reamintește cititorilor săi cuvintele scrise de M. S. Regina Maria a României, în cursul anului 1926, pentru publicațiile „Hearst”, și care explică atât de bine farmecul Suvăranei noastre, pe care mulțimea de pretutindeni o adoră.

Iată acele cuvinte:

DESPRE MULȚIME

Cineva M'a întrebat odată de ce mulțimea e totdeauna atât de binevoitoare față de Mine și am răspuns:

„Fiindcă n'o tratez ca pe o pădure, ci ca pe niște arbori”.

Uimirea se citește pe fața interlocutorului meu. Ce vream să spun?

Exact aceasta: fiecare bărbat, fiecare femeie sau copil din mulțime are pentru mine un chip, e o ființă distinctă, o personalitate, iar nu o parte dintr'o masă.

Arbori, arbori speriați, cari nu e pădure.

Toți oamenii aceștia s'au adunat ca să mă vadă. Sunt curioși să vadă cum sunt.

Sunt o ființă adevărată? Sunt omenească? Pot să râd, să zâmbesc, să simt, să plâng? Imi plac copiii? Sunt mândră și disprețuitoare? sau sunt bună?

Atunci mă uit la aceste chipuri, la acești oameni, cari așteaptă cu încordare, curioși să mă judece. Atunci detașez o singură figură care pare mai curioasă decât cea de lângă ea.

O privesc bine în ochi.

Ea simte, că am văzut-o și răspunde zâmbetului meu.

O mamă își ridică copilul să mă vadă. Remarc acel copil și o fac să înțeleagă, că imi place copilul ei. Apoi zâmbesc unui soldat, care păzește strada. Ochii săi strălucesc. Vede că l-am observat.

Repet acelaș lucru față de polițist.

Poate că zâmbesc ceva mai călduros băiatului în cărje, femeii îndoliate, servitoarei care a eșit îmbrăcată cu rochia ei cea mai bună.

E uimitor câte priviri îți pot răspunde în clipa în care treci. Și ce repede se stabilește contactul. Deodată ne cunoaștem.

Nu mai e suverana străină. E o femeie, o ființă omenească, o prietenă.

Sfințirea clopotelor din Șiria.

Credincioșii bisericii ort. rom. din Șiria au avut Luni, în ziua Arhanghelilor Mihail și Gavril o dublă sărbătoare. Pe lângă prăznuirea Hramului bisericii au mai avut fericirea să vadă cu ochii ca celea 4 clopote, comandate, din nou înălțându-se în turnul văduvit de atâția ani, ca de acolo să deplângă vechile clopote întrebunțate de dușmanii noștri pentru fâurirea de mașini omorătoare de oameni, iar credincioșilor să le vestească cu mai multă tărie și evlavie cuvântul lui Dumnezeu.

În spre ziua praznicului, adică Duminecă, mai multe trăsuri încărcate cu oameni, având în frunte peste 80 călăreți, cu cai frumoși împodobiți, sub conducerea volnicului fră.ău Emil Grecu, au mers spre întâmpinarea clopotelor până în comuna Ghioroc. Cu acest alaiu au trecut prin comunele Ghioroc, Cuvin și Podgorie (Covăsint), iar la marginea Șiriei au fost întâmpinați aproape de toți locuitorii, eșii cu procesiunea sub conducerea pâr. protopop și a celor doi preoți îmbrăcați în odăjzii luminate.

În sunetul frumoaselor cântări bisericești, urmați de un formidabil convoiu de oameni îmbrăcați de sărbătoare au însoțit clopotele până în fața sfintei biserici, unde apoi au asistat cu toții la actul sfințirii săvârșit de pâr. protopop Lucuța asistat de cei doi preoți din localitate și părintele Grecu din Bârsa.

Ca la toate ocaziunile și de data aceasta. învățătorii școlii de stat împreună cu toți elevii de ritul ort. au fost în fruntea procesiunii.

În ziua proximą apoi, în prezența numeroșilor credincioși au fost așezate în turu, iar pela ora 12 sunetul atât de dușos și frumos a impresionat publicul asistent în așa măsură, că nu se prea vedea ochi cari să nu lăcrimeze de bucurie.

Clopotele primul în greutate 943 kg., al doilea 585, al treilea 248 și al patrulea 112 kg. au fost comandate la firma Biszák din Ghioroc, care s'a achitat de angajamentul luat cu cea mai mare punctualitate și spre deplina mulțumire a tuturor celor ce au avut prilejul să asculte glasul atât de melodios și acordat atât de nimerit al clopotelor. Aceasta firmă merită toată atențiunea și o putem recomanda cu conștiința liniștită tuturor ce voiesc ași procura clopote.

Procurarea acestor odoare bisericești au costat aproape jumătate milion Lei, care sumă a fost acoperită din banii bisericii, dar cea mai mare parte din dăruirile credincioșilor.

Laudă se cuvine dlui președinte, preoțimii și tuturor membrilor consiliului parohial, cari au umblat din casă în casă, adunând dela credincioși bani și bucate în acest scop.

Șiria, Nov. 1926.

Un credincios.

Misiuni religioase pentru popor.

Misiunile aceste s'au început deja în protopopiatele noastre. În afară de comunele în cari s'au ținut deja misiunile, publicăm acum seria alorlalte comune, cu datul misiunilor și numele delegatului trimis acolo.

Iată seria.

Talpoș:	20—21 nov.	Pr. I. Tomuța
Igrăș:	21	Dr. S. Șiclovan, prof.
Odvoș:	21	Dr. T. Botiș, director
Petriș:	21	Pr. Tr. Cibian
Curticiu:	20—21	Dr. S. Șiclovan, prof.
Buteni:	21	Arhim. Policarp Morușca
Almaș:	21	cu delegat protopopesc
Dezna:	21	cu delegat protopopesc
Cheriu:	27—28	Pr. Tr. Cibian
Macea:	27—28	Pr. Florea Codrean
Lalașinț:	5 dec.	Pr. Ioan Tomuța
Mășca:	5	Pr. Tr. Cibian
Ghirc:	5—6	Pr. Mel. Șora
Belinț:	10—11	Pr. Tr. Cibian.

INFORMAȚIUNI.

Sfințirea Bisericii din Vinga. Duminecă, în 14 l. c. Frea Sf. Sa Părintele Episcop *Dr. Grigorie Comșa* va sfinți Biserica nouă din Vinga, clădită cu suma de șase milioane lei. Actul sfințirii se va face într'un cadru sărbătoresc dintre cele mai importante, întrucât vor oficia toți consilierii eparhiali, mai mulți profesori de teologie, protopopi și preoți din eparhie. Este așteptat și dl. Ministru al Cultelor, *Vasile Goldiș*, și vor participa dnii prefecti ai județelor Arad și Timiș-Torontal precum și alte autorități și notabilități din aceste două județe. Tot atunci va avea loc și instalarea noului protopop al tracului Vinga, *Sava Seculin*.

Palatul Ligii Culturale. În ziua de 8 Noemvrie, s'a pus, cu mare solemnitate, piatra fundamentală a palatului „Ligei Culturale” care se ridică în București, pe Bulevardul Elisabeta, peste drum de liceul Lazăr. După 35 de ani de rodnică activitate întru redeschetarea conștiinței noastre naționale, Liga își va putea avea un cămin al ei propriu.

† **Victoria Onițiu.** Brașovul a înregistrat o nouă și dureroasă pierdere. A murit doamna Victoria Onițiu, cea fiică din Braniscii luptătorii ai Ardealului care a

fost soața celui mai distins dascăl și director pe care l-a avut bătrânul liceu „Andrei Șaguna”: Virgil Onițiu.

Femeie care, când trecea pe străzile Brașovului, trecea ca o icoană în fața căreia românul care o cunoștea nu putea să nu se incline.

Încă o revistă. Cu data de 1 Noemvrie a apărut la București o nouă revistă, care se intitulează „Falanga”. Un grup de tineri din jurul dlui Mihail Dragomirescu, sub atenta orientare a acestuia, s'au hotărât să apere cu îndârjire concepțiile literare ale maestrului. Lucrul este desigur lăudabil, iar revista, pornind cam bătaios la drum, va oferi desigur spectacolul unei interesante lupte literare.

Paseri călătoare. E titlul unui volum de versuri semnat de Dl. Emil A. Chiffa un modest și stăruitor poet ardelean. Dl. Chiffa este poet prin înclinație fără a fi un poet propriu zis. O sensibilitate deosebită de sensul comun al cuvântului îi duce pe căile pline de ispite ale poeziei și dsa reușește adeseori să exteriorizeze plăcut ceea ce simte.

Ridicarea unei noi catedrale la Belgrad. Încă cu mulți ani înainte de războiul mondial a fost organizată nu numai în Serbia antebelică, dar și în întreaga lume printre națunea sârbă o colecție pentru ridicarea unei catedrale monumentale la Belgrad pe locul unde în 1594 au fost arse din ordinul lui sinan Pașa osemintele sfântului Sava, fondatorul culturii sârbești. Societatea pentru construirea acestei catedrale a hotărât în ultima sa ședință să anunțe un concurs pentru proiectul arhitectonic. Catedrala va fi zidită pe o suprafață de 3 mil m. p., cuprinzând în interior 2 mil m. p. Ea va fi cea mai mare din Europa centrală, de oarece vor putea închepe 6 mil persoane. Va fi construită din piatră în stil bizantin și va avea 5 cupole.

CONCURSE.

În baza rezoluțiunii consistoriale Nr. 4366/1926 să publică, concurs cu termen de 30 de zile pentru îndeplinirea parohiei vacante din Toc.

Venitele acestei parohii sunt:

1. 22 jugh. cad. 800 st. cv. pământ arător și fânaț.

2. Un intravilan parohial cu 800 st. cv.

3. Stolele legale.

4. Birul legal.

6. Intregirea dela stat.

Casă parohială nu este.

Parohia este de cl. a II-a, dar în lipsă de refectanți cu cvalificațiunea pentru parohii de cl. a II-a se vor admite și recurenți cvalificați pentru parohii de cl. a III-a.

Alesul este obligat să catechizeze elevii școlii primare din localitate și să achite toate impozitele după beneficiul parohial.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită recursele lor, adresate comitetului parohial ort. rom. din Toc și provăzute cu documentele de calificare și serviciu, oficiului protopresbiteral ort. rom. în Radna, iar dâșii. să se prezinte — pe lângă stricta observare a dispozițiilor §-lui 33 din regulamentul pentru parohii — în sf. biserică din localitate, spre a se face cunoscuți credincioșilor.

Recurenții din alte dieceze au să-și obțină învoirea P. S. Sale domnului Episcop diecezan pentru a putea recurge la această parohie.

Din ședința dela 3 Oct. 1926.

Comitetul parohial.

In înțelegere cu: *Procopie Givulescu* m. p. protopresbiter.

—□—

3—3

Pentru întregirea vacantului post de preot din parohia de clasa II-a din Vizma, tractul Belințului, se escrie concurs cu termeni de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”

Emolumentele în preună cu acest post sunt:

1. Sesiunea parohială constatătoare din 32 jug. catas. parte arător, parte fânaț și un Intravilan de $\frac{1}{2}$ (jumătate) jug. cat.

2. Stolele legale.

3. Bir legal

4. Eventuala întregire dela Stat, pentru care comuna bisericăscă nu răspunde.

Reflectanții la acest post au să-și aștearnă petițiile instruate conform normelor în vigoare comitetului parohial pe calea Pr. O. Oficiu protopresbiteral ort. rom. din Belinț, jud. Timiș, și să se prezinte învr'o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Vizma, spre a-și arăta desteritatea în tipic, cântare, respective în oratorie.

Reflectanții sunt poștiți a se prezenta înainte de a-și așterne concursul înaintea oficiului protopresbiteral spre a dovedi, că sunt îndreptățiți să reflecteze la această parohie; iar întrucât ar fi din altă dieceză sunt poștiți, înainte de așternerea concursului, a se prezenta la P. S. Sa D-l Episcop din Arad spre a-i cere înalta incuviințare de a concura la acest post.

In înțelegere cu conducătorul oficiului protopresbiteral din Belinț.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. Belinț.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. III Holtmizeș se publică concurs cu termin de 30 zile.

Beneficiul:

1. Casă parohială în edificiul școlii vechi.

2. Sesi par. veche din 9 jugheré cad. și între-gire de 19 jugh.

3. Două cânepiști.

4. Stole și bir legal.

Alesul va cateha fără altă dotație și va plăti impositile după sesi sa.

Recursele se vor înainta oficiului protopresbiteral din Buteni. Reflectanții din alte dieceze vor anexa la petiț și document despre consenzul P S S. Episcopul nostru că pot reflecta la aceasta parohie.

In înțelegere cu: *Florian Roxin*, protopresbiter.

Comitetul parohial.

—□—

1—3

Licitație minuendă.

Pentru reparația internă de pictură, sculptură și auritură a sfintei biserici ort. române din Vâlcani județul Timiș—Torontal, care se va ținea la 7 Noemvrie a. c. după amiază la ora 2 în cancelaria oficiului parohial pe lângă următoarele condițiuni:

1. Prețul de exlamare este 390 000 Lei.

2. Devizul de spese și condițiile se pot vedea la oficiul parohial din loc.

3. Licitanții vor înainta oferte închise și vadu de 10% din prețul exclamării la epitropia parohială.

4. Primitorul de lucru va restitui comunei bisericesti taxa plătită pentru pregătirea devizului și planului.

5. Licitanții nu pot pretinde nici un fel de spese pentru participarea la licitație.

6. Numai aceia de participa la licitație, cari au diploma recunoscută de autorități.

7. După terminarea licitației se va încheia contract, iar lucrările se vor începe numai după aprobarea contractului de cătr. Ven. Consistor.

8. Ofertele întrate după timpul defipt, nu se vor lua în considerare.

9. Comitetul parohial va încredința cu lucrările pe acel individ, în care are mai multă încredere fără considerare la preț.

Vâlcani la 23 Octomvrie 1926.

Comitetul parohial.

In Editura Librăriei diecezane din Arad:

CALENDARUL DIECEZAN

PE ANUL 1927

cu următorul conținut: Cronologia, sărbători și alte zile schimbăcioase, Posturile, Deslegări de post, Parastase oficioase, Sărbători naționale, zile de repaus la judecătoria, Regentul anului, Anotimpurile, Partea calendaristică, *Tabloul cel mai exact și complet al târgurilor din Crișana, Banat și Ardeal*, și o parte literară instructivă, împodobită cu mai multe clișee.

Prețul unui exemplar 14 Lei, iar a celui cu șematismul diecezel Arad 18 Lei.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala”

Redactor responsabil: SIMION STANA asesor consistorial
Censurat: Prefectura Județului.